

Justering/Signatur

.....

§ 13

Delrapport om Äldreboendeutredningen

Remiss från kommunstyrelsen, dnr 152-1056/2016

Ärendet och stadsdelsförvaltningens förslag finns redovisat i tjänsteutlåtande den 29 juni 2016.
Dnr 1.5.1-251-2016.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från bland andra Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd av rapporten "Delrapport om Äldreboendeutredningen". Kommunstyrelsen vill ha yttrandet senast 1 september 2016. Målet för utredningen är att föreslå hur staden ska tillgodose behovet av anpassat boende för äldre inom Stockholms stad samt tydliggöra funktionen för de olika formerna av bostäder för äldre i syfte att öka tryggheten och skapa gemenskap. Förvaltningen anser att det är bra att utredningen tydliggör hur behovet av olika boendeformer för äldre kan tillgodoses. Förvaltningen vill framhålla att det är viktigt att finansieringen av trygghetsboende med aktivitetscentra tydliggörs och att det blir tydligt vad som gäller för målgruppen och aktiviteterna. Förvaltningen anser också att det är bra att bostadsbolagen försätter arbetet med att inventera tillgänglighet och samla information kring boende som gör det lättare för individen att planera för sitt boende.

Beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt svar på remissen från Kommunstyrelsen

Reservation

Ledamot Helen Jäderlund Eckardt (L) reserverade sig mot beslutet enligt följande:

"Förslag till beslut

Att som svar på remissen anföras:

Dagens Seniorboenden och Trygghetsboenden är vanliga tillgänglighetsanpassade boenden som även idag inte är biståndsbedömda. Trygghetsboende infördes av Alliansen och det första Trygghetsboendet i Stockholm startade i Nälsta. Vi ställer oss positiva till att koppla Aktivitetscenter till Trygghetsboendena. Det är dock oklart exakt vad de föreslagna aktivitetscentrana ska göra. Även om det exakta utbudet naturligtvis inte kan specificeras i detalj hade vi gärna sett att det hade varit tydligare var ambitionsnivån ska ligga. Vi ser med stor oro på skrivningarna om att bemanning ska vara garanterad endast på vardagarna.

forts.

Justering/Signatur

.....

forts.

Det är på helgerna, framför allt under storhelger och sommaren, som ensamheten är som mest påtaglig och behovet av aktiviteter som störst. Aktivitetscentrana bör som regel vara tillgängliga för alla äldre, även de som inte bor på trygghetsboendet. Ett större brukarunderlag kan också göra att det är motiverat att ha aktivitetscentra även på mindre boenden. Vi vill också betona vikten av att frivilligorganisationer involveras i aktivitetscentrana.

Liberalerna välkomnar en höjning av servicenivån på stadens trygghets- och seniorboenden och att man genom att omvandla alla trygghets- och seniorboenden till trygghetsboenden med aktivitetscentra gör stadens erbjudande av boendeformer mer lättöverskådligt. Det är bra att trygghetsboenden med aktivitetscentra och servicehus tas in i stadens äldreboendeplanering. Det finns ett stort behov av boenden dit äldre kan flytta innan behoven är så stora att man behöver ett vård- och omsorgsboende. Servicehusen behöver p.g.a. detta utvecklas och inte minska eller läggas ned, vilket nu sker. Liberalerna anser att alla från 85 år borde kunna välja detta boende utan biståndsbedömning. Ingen ansöker om Servicehus om inte behov, hög ålder eller sociala skäl föreligger. Idag får ca 40% avslag när de ansöker om detta boende. Vi ser med oro på förslaget om att inskränka målgruppen för servicehusen till de äldre som har ett omvårdnadsbehov. Det är oklart vad detta innebär i praktiken och hur många av de boende som har ett omvårdnadsbehov. Vi konstaterar att förslaget inte innebär att de många äldre som idag får avslag på sin ansökan om servicehus bereds plats, utan snarare tvärtom.

Vi vill varna för en utveckling där antalet boendeplatser, såväl inom servicehus vård- och omsorgsboenden, minskar snabbare än beräknat. Exempel är Vintertullen på Södermalm och planer under utredning på omstrukturering i Enskede-Årsta-Vantör. Även uppdraget till Micasa att utreda vilka andra fastigheter som eventuellt kan omvandlas till trygghetsboende med aktivitetscenter tolkar vi som ett sätt att dra ner på servicehusplatser.

Vi vill för övrigt anföra att den sociala samvaron på servicehusen sannolikt underlättas om det även finns ett inslag av något friskare äldre. Stockholms stad kommer att ha långt kvar till målet om att alla över 85 år har rätt till ett tryggt och anpassat boende. Det kommer att krävas stora investeringar för att bygga fler boenden och en politik där man gör det lättare, inte svårare, att få plats. Servicehusen kommer fortfarande att spela en viktig roll i Stockholms äldreomsorg, och Liberalerna vidhåller att alla över 85 år som så önskar bör få plats på servicehus. Stockholms äldre måste få större frihet att välja mellan olika former av boende, och på ett enklare sätt kunna beviljas det boende de behöver.

Vi anser att utredningen har stora brister och att en ny utredning bör tillsättas. Kvarboendeprincipen ska inte vara huvudregel utan den enskildes valfrihet ska stå i förgrunden. Servicehusboendet ska utökas istället för att minska för att öka valfriheten.”

forts.

Justering/Signatur

.....

forts.

Särskilt uttalande

Vice ordförande Bo Arkelsten m fl (M) lämnade följande särskilda uttalande:

”I budget för 2015 lovade den rödgrönrosa majoriteten: ”Staden ska hjälpa alla över 85 år med ett tryggt äldreanpassat boende, till exempel bostadsanpassning eller byte till lägenhet som är tillgänglig. Bedömningen av rätt till servicehus och vård- och omsorgsboende ska också bli mer generös, för att tillgodose dessa behov.” De förslag som den här utredningen presenterar kommer inte att uppnå det målet. Förslagen kommer inte att leda till att fler äldre i Stockholm får plats på ett boende. För det skulle det krävas en reformerad och generösare biståndsbedömning samt att fler boenden byggs.

Det är övergripande önskvärt att det finns en hög tillgänglighet av anpassade boenden. Först och främst välkomnar vi en höjning av servicenivån på stadens trygghets- och seniorboenden. Vi välkomnar också att man genom att omvandla alla trygghets- och seniorboenden till trygghetsboenden med aktivitetscentra gör stadens erbjudande av boendeformer mer lättöverskådligt. Kommunikationen om vilka typer av boenden som finns behöver bli bättre. Med det sagt finns det ett antal oklarheter och brister i utredningens förslag.

Det är oklart exakt vad de föreslagna aktivitetscentren ska göra. Även om det exakta utbudet naturligtvis inte kan specificeras i detalj hade vi gärna sett att det hade varit tydligare var ambitionsnivån ska ligga. Vi ser med stor oro på skrivningarna om att bemanning ska vara garanterad endast på vardagarna. Det är på helgerna, framför allt under storhelger och sommaren, som ensamheten är som mest påtaglig och behovet av aktiviteter som störst. Det specificeras att det är stadsdelarna som ska ansvara för de föreslagna aktivitetscentren, men det är alldeles för otydligt hur innehållet ska erbjudas.

Det är relevant inte bara ur ett kvalitetsperspektiv utan även ekonomiskt. Redan idag visar många stadsdelar på underskott inom äldreomsorgens egna verksamheter. Att upphandla aktiviteterna efter tydliga centrala riktlinjer är grundläggande för att hålla koll på kostnaden och skapa ett likvärdigt innehåll över hela staden. Vi vill kring detta särskilt betona vikten av att frivilligorganisationer involveras i aktivitetscentren. Aktivitetscentren bör som regel vara tillgängliga för alla äldre, även de som inte bor på trygghetsboendet.

Ett större brukarunderlag kan också göra att det är motiverat att ha aktivitetscentra även på mindre boenden. Stockholms stad kommer att ha långt kvar till målet om att alla över 85 år har rätt till ett tryggt och anpassat boende. Det kommer att krävas stora investeringar för att bygga fler boenden och en politik där man gör det lättare, inte svårare, att få plats.

De föreslagna trygghetsboendena med aktivitetscentra utgör ett steg i rätt riktning men är långt ifrån den enda lösningen.

forts.

Justering/Signatur

.....

forts.

Genom införandet av trygghetsboenden med aktivitetscenter kommer med stor sannolikhet behovet av servicehus att minska. På sikt vore det önskvärt om trygghetsboenden med aktivitetscenter kunde ersätta boendeformen "servicehus" och att äldre med mer omfattande vårdbehov istället får plats på vård- och omsorgsboenden. Därför tycker vi det är mycket viktigt att staden i sin boendeplanering tar höjd för att på sikt utöka antalet vård och omsorgsboenden. För att det ska bli tydligt vilket syfte de olika boendeformerna har bör en målbeskrivning beslutas om i äldrenämnden för varje boendeform.

Något som även bör ingå i arbetet är frågan om korttidsboenden och hur äldre som uppsökt sjukvård på ett smidigt sätt bör få hjälp att hitta rätt boendeform om ens hälsotillstånd har försämrats. Det är otydligt i delrapporten om dessa förändringar endast ska gälla verksamheter i egen regi, eller samtliga driftformer. Om endast en del av Stockholms boenden ska anpassas, går det emot äldreboendeutredningens övergripande syfte att tydliggöra funktionen för respektive boendeform. Om detta ska gälla även för fristående verksamheter krävs större tydlighet kring kommunens åtagande att finansiera aktivitetscenter."

Ersättaryttrande

Ersättare Bertil Pelland (C) instämmer i (M):s särskilda uttalande.

Beslutsgången

Ordförande Kadir Kasirga m fl (S), ledamot Anton Fendert m fl (MP) och ledamot Leif Larsson (V) yrkade bifall till förvaltningens förslag.

Ledamot Helen Jäderlund Eckardt (L) lade fram ett eget förslag till beslut och yrkade bifall till detta.

Ordförande ställde proposition på förslagen och fann att nämnden beslutat enligt (S+MP+V):s förslag om bifall till förvaltningens förslag.

Paragrafen beslöts omedelbart justerad